

Upprätthållande av ursprungssorter

Avtalsvillkor 2018

Innehåll

1. Avtalsobjekt och avtalsparter	3
2. Bevarande av handlingar	4
3. Ersättningstagarens anmälningsskyldighet	5
4. Avtalsperiod	6
5. Åtgärder som avtalet förutsätter	7
6. Ersättningens storlek	8
7. Ansökan om årlig utbetalning av ersättning och om utbetalning för miljöavtal	9
8. Frånträdande av avtal	10
9. Hävande av avtalet och återkrav av ersättning	11
10. Tillsyn och påföljder	12
11. Sökande av ändring	13
12. Läsinstruktioner och utskrift	14
13. Uppgifter om publikationen	15

1. Avtalsobjekt och avtalsparter

Objektet för avtalet är en sort av en ursprungsväxt. Det krävs ingen areal för ingående av avtalet.

En ursprungsväxt ska registreras innan avtal om upprätthållande av sorten ingås med närings-, trafik- och miljöcentralen (NTM-centralen). Ersättningssökanden ska ansöka om registrering av ursprungsväxten och även ansöka om beslut om upprätthållande av sorten hos Livsmedelssäkerhetsverket Evira (nedan Evira). Först när Evira har fattat beslut om upprätthållande kan NTM-centralen ingå avtal om upprätthållande av ursprungsväxter med ersättningssökanden. Det lönar sig att ansöka om avtal i det skede då det är troligt att Eviras beslut om upprätthållande av sorten fattas.

Avtalet ingås mellan en ersättningstagare och den NTM-central inom vars verksamhetsområde gårdsbruksenhetens driftscentrum eller produktionsbyggnad ligger.

Om gårdsbruksenheten inte har något driftscentrum eller någon produktionsbyggnad, ingås avtalet med den NTM-central inom vars område största delen av gårdsbruksenhetens åkrar är belägna.

Avtalet har ingåtts när NTM-centralen har godkänt ansökan genom ett separat beslut.

Ålderskrav

Ett avtal kan ingås och ersättning betalas under avtalsperioden, om ersättningssökanden uppfyller de nedan angivna ålderskraven.

Ersättningstagaren eller dennes make/maka ska vara minst 18 år den 31 december året före det år då avtalsperioden börjar. En ersättningstagare som ingår avtalet år 2018 eller dennes make/maka ska alltså vara född senast 31.12.1999.

Ett avtal kan ingås med en person under 18 år endast om han eller hon har ingått äktenskap eller bedriver jordbruk som samägare tillsammans med sina föräldrar eller en förälder eller om det finns andra särskilda skäl att ingå avtalet.

Om det är fråga om ett jordbruk som bedrivs av flera ersättningssökande eller i form av en sammanslutning, kan avtal ingås under förutsättning att minst en jordbrukare, bolagsman, medlem eller delägare uppfyller ålderskravet. Ålderskravet gäller inte offentligttsliga samfund, föreningar, stiftelser eller skol- eller fängelselägenheter.

2. Bevarande av handlingar

Handlingar, anteckningar och intyg som gäller villkoren för ersättningen ska bevaras i minst fyra år räknat från avtalsperiodens utgång.

3. Ersättningstagarens anmälningsskyldighet

Ersättningstagaren är skyldig att ge den NTM-central som beviljar ersättningen korrekta och tillräckliga uppgifter om förutsättningarna för beviljande och betalning av ersättning.

Ersättningstagaren ska utan dröjsmål och senast inom 15 arbetsdagar underrätta den NTM-central som beviljat ersättningen om

sådana förändringar i förhållanden som gäller ersättningstagaren eller den verksamhet som stöds, vilka kan inverka på ersättningens storlek eller leda till återkrav eller ersättningens upphörande.

En förändring kan vara t.ex. att hela gården eller en del av den säljs eller arrenderas ut till en annan jordbrukare.

4. Avtalsperiod

Avtalet träder i kraft när avtalsperioden börjar. Avtalsperioden börjar 1.5.2018.

Avtalsperioden är fem (5) år (1.5.2018–30.4.2023).

Med avtalsår menas perioden 1.5–30.4.

Avtalet kan ändras, om sådana krav i Europeiska unionens lagstiftning som gäller avtalet eller andra krav i den nationella lagstiftningen som gäller saken ändras. I sådana fall kan ersättningstagaren frånträda avtalet utan återkrav.

5. Åtgärder som avtalet förutsätter

Avtalet ingås om upprätthållande av lantsorter, gamla handelssorter och ändrade stammar av gamla handelssorter av vall- och foderväxter, spannmålsväxter, rotfrukter, utsädespotatis, olje- och spånadsväxter samt grönsaker. I fortsättningen används för dem benämningen ursprungsväxt.

En förutsättning för att avtal om upprätthållande av ursprungsväxter ska ingås är att det är fråga om en lantsort som till sina yttre egenskaper skiljer sig från andra sorter eller att det är en handelssort som har strukits ur sortlistan eller en ändrad stam av en sådan handelssort som har strukits ur sortlistan.

Eviras enhet för utsädeskontroll kan ålägga en person som ansvarar för upprätthållande av en ursprungsväxt att skicka in prov av sorten till Evira, eller så kan Evira själv låta ta prov.

Den som upprätthåller ursprungsväxten är skyldig att betala kostnaderna för kontrollen av sortens upprätthållande.

Villkor för upprätthållandet

I avtalet förbinder sig ersättningstagaren att sköta ursprungsväxten enligt avtalsvillkoren. Ersättningstagaren ska föra anteckningar över de åtgärder hon eller han vidtar för upprätthållande av ursprungsväxten. Det ska med hjälp av anteckningarna vara möjligt att kontrollera situationen beträffande upprätthållandet.

Den mängd utsäde av en ursprungsväxt som

årligen släpps ut på marknaden får inte överstiga de artvisa maximimängder som fastställts av JSM. Gården ska lagra och förvara såningsdugligt utsäde av ursprungsväxten i en mängd som motsvarar åtminstone två års utsädesbehov.

Upprätthållandet ska ske med de metoder som ersättningstagaren vanligen använder och vilka den som upprätthåller sorten beskriver i det skede då sorten registreras.

Odlingar med vallväxter ska anläggas i syfte att upprätthålla sorten. Ett parti som ska bidra till att upprätthålla sorten får bärgas enligt gårdsbruksenhetens normala rutiner. Odlingar för upprätthållande av en sort behöver inte anläggas varje år. Av vall får under övriga år bärgas antingen vallfoder- eller fröskörd för marknadsföring. Åldern på en enskild odling för upprätthållande av vallväxter får vara högst tre år, räknat från året efter det år då odlingen anlades. Sorterna ska upprätthållas med hjälp av metoder som jordbrukaren använder i vanliga fall och som upprätthållaren av sorten har beskrivit i samband med att sorten registrerades.

Man ska förhindra att den ursprungsväxt som ska upprätthållas blandas eller korsas sig med andra sorter av samma art. Förutom för upprätthållande och eventuell annan utsädesproduktion får ursprungsväxten odlas på gården till bl.a. foder och brödsäd i obegränsad omfattning. Man bör lägga vikt vid förfrukten och i fråga om korspollinerade arter se till att isoleringsavstånden är tillräckliga.

6. Ersättningsens storlek

Avtal kan ingås för en eller flera sorter av ursprungsväxter. Ersättningen per avtalssort är 400 euro per år.

Ersättningsens storlek kan påverkas av om det

redan betalas något annat stöd ur Europeiska unionens stödsystem eller annat nationellt stöd för ersättningsmottagarens ursprungsväxt.

7. Ansökan om årlig utbetalning av ersättning och om utbetalning för miljöavtal

Utbetalning för avtalet **ska sökas årligen**. Utbetalning söks på elektronisk väg i Viputjänsten vid den samlade stödansökan eller genom att punkten Miljöersättning och/eller miljöstöd kryssas i på blankett 101B. Ansök om utbetalning senast 15.6. Det första avtalsåret söks utbetalning med blanketten för ansökan om avtal. Lämna in blankett 101B till landsbygdsnäringsmyndigheten i din kommun. Du kan lämna in blanketten till NTM-centralen, om du inte ansöker om några andra stöd på blanketten.

Betalningen styrs till det konto som har uppgetts för landsbygdsnäringsmyndigheten på blankett 101D i uppgifterna om ersättningsökanden.

Om ansökan om avtal, betalningsansökan eller bilagor lämnas in för sent tillämpas regeln om 25 kalenderdagers försening. Ansökan kan försenas med högst 25 kalenderdagar och under den tiden minskar ersättningen med 1 % /arbetsdag. Om ansökan är mer än 25 kalenderdagar försenad betalas ingen ersättning.

Om årlig utbetalning inte söks betraktas det som frånträdande av avtalet, ifall ansökan om utbetalning inte har uteblivit på grund av ett sådant oöverstigligt hinder som avses i författningarna.

För betalning av ersättning förutsätts att beloppet av ersättning som ska betalas per avtalsår uppgår till minst 100 euro.

Ersättningen kan betalas årligen efter det att eventuella övervakningar har slutförts och villkoren i avtalet har följts.

Ersättning kan under avtalsperioden betalas en gång per avtalsår och högst lika många gånger som antalet avtalsår.

Lämnande av uppgifter

En jordbrukare som får ersättning för genomförande av åtgärder enligt programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland (2014–2020) förbinder sig att för möjliggörande av uppföljning och utvärdering av programmet på begäran lämna uppgifter om åtgärdens verkningar.

8. Frånträdande av avtal

Om ersättningstagaren frånträder hela avtalet före avtalsperiodens utgång återkrävs den utbetalda miljöersättningen. När det gäller återkrav av miljöersättning tillämpas lagen om verkställighet av jordbruksstöd (192/2013) och EU-lagstiftningen.

Om ersättning för det ifrågavarande året har betalats innan avtalet frånträts ska ersättningssökanden betala tillbaka den andel som inte motsvarar avtalets giltighetstid.

Ersättningen återkrävs inte när avtalet har frånträts på grund av ett oöverstigligt hinder.

Anmälan om frånträdande av avtalet, liksom anmälan om frånträdande av avtalet på grund av oöverstigligt hinder, ska göras

skriftligen till NTM-centralen.

Anmälan ska göras innan avtalet frånträds, och vid oöverstigligt hinder utan dröjsmål och senast inom 15 arbetsdagar från det att det är möjligt för jordbrukaren eller dennes rättsinnehavare att göra denna anmälan.

Ersättningstagaren ska visa upp tillräckliga skriftliga bevis på det oöverstigliga hindret.

Om ersättningstagaren frånträder avtalet före avtalsperiodens utgång, kan ett nytt motsvarande avtal inte ingås förrän två år har gått sedan frånträdandet. Detta gäller också fall där den årliga utbetalningen inte har sökts, vilket betraktas som frånträdande av avtalet.

9. Hävande av avtalet och återkrav av ersättning

NTM-centralen kan häva ett avtal om den ersättningstagare som ingått avtalet har hemlighållit eller lämnat oriktig information om en omständighet som väsentligt inverkat på att avtalet ingicks. Avtalet kan också hävas om ersättningstagaren bryter mot avtalsvillkoren på ett sätt som är väsentligt.

Ersättning som har utbetalats felaktigt eller utan grund återkrävs, om

- förutsättningarna för att ersättning ska beviljas eller betalas ut inte har uppfyllts,
- sökanden inte har iakttagit ersättningsvillkoren,
- sökanden har lämnat en sådan oriktig eller bristfällig uppgift som i väsentlig grad har påverkat beviljandet eller utbetalningen av ersättningen,
- ersättningstagaren förhindrar granskningen, eller

- detta förutsätts i Europeiska unionens lagstiftning.

Den myndighet som beviljat ersättningen beslutar om återkravet.

Om ett belopp som beviljats utan grund eller till ett för högt belopp återkrävs kan ränta på det tas ut enligt 32 § i lagen om verkställighet av jordbruksstöd (192/2013). På det återkrävda beloppet tas årlig dröjsmålsränta ut enligt 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982). Räntan beräknas på grundval av den tid som börjar 60 dagar efter datumet för fattande av beslut om återkrav och slutar vid den faktiska återbetalningen eller, om det belopp som återkrävs dras av från en post som betalas senare, mellan fattandet av beslut om återkrav och avdraget.

Återkrav verkställs i den ordning som bestäms i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

10. Tillsyn och påföljder

I den omfattning som tillsynsuppgiften kräver har de myndigheter som övervakar ersättningen rätt att inspektera förutsättningarna för att ersättning ska beviljas och betalas ut.

Ersättningstagaren är skyldig att utan kompensation lägga fram för den som utför inspektionen alla handlingar som hör samman med ersättningen samt att även i övrigt bistå vid inspektionen.

Ersättningen kan minskas eller lämnas obetald, om detta förutsätts i Europeiska unio-

nens lagstiftning eller om den som ansöker om ersättning inte har iakttagit de ersättningsvillkor som grundar sig på avtalet. Det belopp med vilket ersättningen minskas påverkas av hur allvarlig, omfattande och varaktig försummelsen av villkoren är samt huruvida försummelsen har upprepats.

Om det vid tillsynen konstateras att ersättningstagaren inte har iakttagit avtalsvillkoren, kan den miljöersättning som betalas ut till ersättningstagaren minskas på det sätt som föreskrivs särskilt.

11. Sökande av ändring

Ändring i beslutet får sökas genom att en skriftlig begäran om omprövning riktas till den NTM-central som fattat beslutet. Ändring ska sökas inom 30 dagar från delfåendet av beslutet.

12. Läsinstruktioner och utskrift

Du kan läsa avtallsvillkor för upprätthållande av ursprungssorter 2018 på all terminalutrustning oavsett skärmstorlek.

Om du läser publikationen på din dator kan du gå till följande sida med pilknapparna nere på skärmen eller på tangentbordet.

Genom att från vänster öppna fliken Innehåll kan du gå direkt till önskat kapitel genom att

klicka på det.

Om du använder terminalutrustning med pekskärm går du till följande sida genom att svepa på skärmen till höger eller vänster.

Läs och SKRIV UT avtallsvillkor för upprätthållande av ursprungsväxter 2018 HÄR (pdf)¹

¹<http://ruokavirasto.mobiezine.fi/zine/458/pdf>

13. Uppgifter om publikationen

Upprätthållande av ursprungssorter – Avtalsvillkor 2018

Utgivare: Landsbygdsverket, PB 405, 60101 Seinäjoki, Tfn 0295 31 2000, www.mavi.fi²

²<http://www.mavi.fi/sv/>